

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/36460
6182

Sayı : 99074258/610/3280395

07/08/2014

Konu: Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 13/01/2014 tarihli ve 43452547-120.07-159254 sayılı yazınız.

Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet Duran BULUT'ın ilgi yazı ekinde gönderilen 7/36460 esas numaralı soru önergesi incelenmiştir.

652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmündeki Kararnamenin 15 inci maddesi kapsamındaki görevleri bağlamında 2012 ve 2013 yıllarında yürüttüğü çalışmalara ilişkin bilgiler ekte yer almaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

EK: Çalışma (4 sayfa)

Ayhan ERDOĞAN
Bağcı

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır.
07.108.2014

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Evrak teyidi <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 61e1-f8a8-3d8b-b1dc-b64d kodu ile yapılabilir.

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME VE GELİŞTİRME GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN 2012-2013 YILLARINA MAHSUS ÇALIŞMALAR ÖZETİ

1) Öğretmen Yeterlikleri

Tüm öğretmenlerde bulunması gereken bilgi, beceri, tutum ve değerlere ilişkin “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri” belirlenmiş ve 17.04.2006 tarihinde yürürlüğe konulmuştur. Ayrıca öğretmenlerin kendi alanlarındaki görevlerini en etkin ve verimli biçimde yerine getirebilmeleri için gerekli olan Özel Alan Yeterliklerinin belirlenmesi kapsamında ilköğretim kademesi öğretmenlerine yönelik 16 alanda “Özel Alan Yeterlikleri” 25.07.2008 tarihinde, ortaöğretim kademesi öğretmenlerine yönelik ise 8 alanda “Özel Alan Yeterlikleri” 26.01.2011 tarihinde yürürlüğe konulmuştur.

Ortaöğretim kademesi öğretmenlerinin diğer 8 alanı ile Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Geliştirilmesi Projesi-1 (METEK) kapsamında da mesleki ve teknik öğretmeni özel alan yeterliklerinin belirlenmesine yönelik 14 alandan öncelikle 2 alanda (elektrik ve elektronik, halkla ilişkiler) belirleme çalışmaları devam etmektedir.

Öğretmen yeterlikleri ile meslek öncesi ve mesleki eğitim programlarının geliştirilmesinin yanı sıra, öğretmenlerin seçimi, iş başarımlarının ve performanslarının değerlendirilmesi, kendilerini tanımları ve kariyer gelişimlerinde kullanılmaları hedeflenmiştir. Bu nedenle öğretmen yeterliklerinin uygulanabilir, gözlemlenebilir ve ölçülebilir nitelikte olması gerekmektedir. Mevcut yeterliklere bu özelliklerin kazandırılabilmesi ve öğretmen yeterliklerinin Ulusal Yeterlilik ve Türkiye Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi (TYYÇ) arasında da uyum sağlaması ve güncellenmesi için yeniden gözden geçirilmesine ihtiyaç duyulmuştur. Bu yöndeki çalışmalar sürdürülmektedir.

Öğretmenlerin yeterliklerinin geliştirilmelerinde onlara yol gösterici olması bakımından “Okul Temelli Mesleki Gelişim Kılavuzu” hazırlanmıştır. Öğretmene kendi mesleki gelişim ihtiyacı ve kendisinin belirlemesine, bu ihtiyacın karşılanmasına yönelik Bireysel Mesleki Gelişim Planı hazırlamasına, planının uygulanması sürecini izlemesine ve değerlendirmesine etkin katılım sağlamayı hedefleyen Okul Temelli Mesleki Gelişim Modeli (OTMG) ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında pilot olarak uygulanmıştır. Alınan geri bildirimler doğrultusunda Okul Temelli Mesleki Gelişim Modelinin (OTMG) revize edilmesi ve bu revizenin tamamlanmasının ardından da Türkiye genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik planlama çalışmaları devam etmektedir. Bu model, öğretmenlerin yeterliklere dayalı öz değerlendirme yaparak öğrenme ve gelişim sorumluluklarını üstlenmelerine ve meslektaşlarıyla paylaşım ve iş birliği içinde bulunmalarına imkân sağlayacaktır. Böylece öğretmenlerin öz güven ve öz saygılarının artması, kendilerini çalışmalarında ve gelişimlerinde daha değerli ve desteklenmiş hissetmeleri beklenmektedir. Okul Temelli Mesleki Gelişim Modeli (OTMG) ile öğretmenlerin mesleki yeterliklerinin zenginleştirilmesine paralel olarak okul kültürü de gelişimsel olacaktır.

2) Mesleki Eğitim

Mesleki Gelişim Eğitimleri (mesleki eğitimler) Eylem planları, ulusal veya uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği protokolleri, meslek kuruluşlarının ihtiyaçları ve Genel Müdürlüğümüzce yapılan ihtiyaç analizlerine dayalı olarak öğretmenlerimizin mesleki gelişimlerine yönelik kurs ve seminer biçimindeki mesleki eğitim faaliyetleri planlanmakta ve yürütülmektedir.

Bunlar;

Göreve İlk Defa Atanan Öğretmenlerin Uyum Eğitimi, Adaylık Eğitimi,

Üst Görevlere Hazırlama Eğitimi,

Uzman Eğitimcilerin Eğitimi,

Kişisel ve Mesleki Gelişim Eğitimi,

Alan Değişikliği Yapan Öğretmenlere Yönelik İntibak Eğitimi,

Bilgilendirme Amaçlı Konferans,

Panel,

Forum,

Sempozyum v.b. eğitimler ile yükseköğretim kurumuyla işbirliği içinde öğretmenlere yönelik sertifika, lisans tamamlama ve lisansüstü eğitim imkânları bu kapsamda planlanan ve yürütülen eğitimlerdir.

Personelin eğitimine yönelik faaliyetler çok büyük oranda merkezi ve mahalli planlamalar kapsamında yüz yüze eğitim yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Ayrıca uzaktan eğitim yaklaşımları ile mesleki gelişim eğitimleri de verilmeye başlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı, merkezi ve mahalli olarak üzere yılda yaklaşık 20.000 hizmet içi eğitim faaliyeti düzenlemektedir. Bu eğitimler genel olarak yüz yüze yöntemle yapılmaktadır. Haziran ve Eylül ayları seminer dönemlerinde ilköğretim ve okul öncesi öğretmenlerine yönelik olarak uzaktan eğitim yaklaşımları ile mesleki gelişim eğitimleri de yapılmıştır. Üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile yapılan protokoller kapsamında düzenlenen yüz yüze ve uzaktan eğitim faaliyetleri devam etmektedir.

Mesleki gelişim ve eğitimde ihtiyaç analizleri: Öğretmenlerin mesleki gelişimlerine yönelik eğitim ihtiyacının belirlenmesi amacıyla web tabanlı anket geliştirilmiş ve 2011-2013 yıllarında uygulanmış ve sonuçları raporlaştırılmıştır. Öğretmenlerin mesleki gelişimine yönelik eğitim konuları öğretmen talepleri dikkate alınarak belirlenmektedir. Web tabanlı anketler ile elli bin'in üzerinde öğretmen görüşüne ulaşılmıştır. Bu anketler geliştirilerek uygulanmaya devam edilecektir.

Mesleğe yeni atanan öğretmenlerin uyum eğitimleri: Mesleğe ilk defa atanan aday öğretmenlerden pek çoğu atandıkları illerde alışık olmadıkları coğrafi, kültürel ve sosyo-ekonomik şartlarla karşı karşıya kalabilmektedirler. Bu şartlar öğretmenlerin meslek hayatını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu olumsuz etkinin azaltılması, göreve daha bilinçli ve umutlu başlamalarının sağlanmasına yönelik olmak üzere adaylık eğitim sürecinden önce, bu süreci destekleyici bir uyum (oryantasyon) eğitimine alınmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığında yeni bir uygulama olan öğretmenlere ilk defa atanan öğretmenlere yönelik, akademisyenlerin katılımıyla bir kısmı uzaktan, bir kısmı da yüz yüze olmak üzere uyum eğitimi programları gerçekleştirilmektedir.

Üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile yapılan protokoller kapsamında düzenlenen yüz yüze ve uzaktan eğitim faaliyetleri devam etmektedir. Microsoft Firması ile Windows 8 Uygulama geliştirme eğitimleri, Osmanlı Türkçesi eğitimleri, YÖK ile Mesleki ve Teknik eğitim okul ve kuruluşlarının görevli öğretmenler için düzenlenen mesleki eğitimler, Türkiye İşbirliği Kalkınma İdaresi Başkanlığı işbirliğinde Türkiye Türkçesinin yurt dışında yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmak ve Türk Kültürünü yeni nesillere aktarmak için uygulanacak proje ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi, Tema Vakfı MEB ile ilgili olarak görev yapan öğretmenlerin erozyon, doğa ve doğal varlıkları koruma, çevre konusunda bilinçlendirilmesinin sağlanması kapsamında yapılan eğitimler, Tübitak Ulusal ve Uluslararası Bilişim Olimpiyatlarına katılacak olan resmî/özel ortaöğretim kurumları öğrencilerini, bu yarışmalara hazırlamak üzere Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde görev yapan bilgisayar, matematik, fizik, kimya ve

biyoloji öğretmenlerinin TÜBİTAK desteğinde yetiştirilmesi, Ulaştırma Bakanlığı ile Fatih Projesi kapsamında öğretmenlerin derslerini Teknoloji destekli olarak yapabilmeleri amacıyla düzenlenen öğretmen eğitimleri, Sabancı Üniversitesi ile Kadınların İnsan Haklarının Güçlendirilmesi (Mor Sertifika) Projesi kapsamındaki eğitimler, Genç Hayat Vakfı ile Sosyal Etkinlikleri Destek Projesi kapsamında düzenlenen eğitimler, Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) ile Okul Tabanlı Afet Eğitim Projesi kapsamında yapılan eğitimler bu kapsamdadır.

Öğretmenlerin Yüz Yüze Mesleki Gelişim Eğitimi (mesleki eğitim) İstatistikleri
Öğretmenlerin yetiştirilmeleri amacıyla merkezî ve mahallî planlamalarla mesleki eğitim faaliyetlerine devam edilmektedir.

Bu kapsamda 2012 yılında merkezden düzenlenen 286 eğitim faaliyetine 13.071, mahallinde düzenlenen 13.577 eğitim faaliyetine 369.046 öğretmenimiz katılmıştır.

Aralık 2013 tarihi itibarıyla öğretmenlerimiz için merkezden düzenlenen 290 eğitim faaliyetine 12.855 öğretmen, mahallî olarak düzenlenen 15.473 hizmetiçi eğitim faaliyetine ise 294.306 öğretmen katılmıştır.

3) Öğretmenlere Yönelik Uzaktan Mesleki Gelişim Eğitimi İstatistikleri

Mevcut öğretmen sayısı dikkate alındığında yüz yüze eğitim yaklaşımıyla bütün öğretmenlerimize ihtiyaç duyulan zamanda ve alanda hizmetiçi eğitim verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle, Bakanlığımızca 2011-2012 öğretim yılından itibaren uzaktan eğitim yaklaşımıyla hizmetiçi eğitim yapılmasına başlanmıştır.

Bu kapsamda;

2012 Haziran ayında Bakanlığımızda görev yapan 218.305 sınıf öğretmeni ve 40.504 okul öncesi öğretmeni olmak üzere toplamda 258.809 öğretmene ders yılı sonu mesleki gelişim eğitimi verilmiştir.

Ayrıca yine 2012 Eylül ayında 40.504 okul öncesi öğretmeni, 218.305 sınıf öğretmeni, 200.947 branş öğretmeni olmak üzere 459.756 öğretmene ders yılı başı mesleki gelişim eğitimi verilmiştir.

2012 yılı Şubat ayında atanan 17.000 öğretmene Şubat ayı içerisinde ve yine 2012 Eylül ayında ataması yapılan 40.000 öğretmene eylül ayı içerisinde uyum eğitimi verilmiştir.

2013 Eylül ayında ataması yapılan 40.000 öğretmene eylül ayı içerisinde uyum eğitimi verilmiştir.

İlköğretim kurumlarında görevli öğretmenlerin 2012-2013 ders yılı sonu Mesleki Gelişim Eğitimi 17-21 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılmış ilköğretim kurumlarında görev yapan 40.504 okul öncesi öğretmeni, 218.305 sınıf öğretmeni ve 200.947 branş öğretmeni olmak üzere toplamda 459.756 öğretmene mesleki gelişim eğitimi verilmiştir.

İlköğretim kurumlarında görevli öğretmenlerin 2013-2014 ders yılı başlangıcında yapılan Mesleki Gelişim Eğitimleri 9-12 Eylül 2013 tarihleri arasında dört gün süreyle uzaktan eğitim verilmiştir. Bu eğitimle 40.504 okul öncesi öğretmeni, 218.305 sınıf öğretmeni ve 200.947 branş öğretmeni olmak üzere toplamda 459.756 öğretmenimize mesleki gelişim eğitimi verilmiştir.

Yine 2013 yılında eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla bilişim teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha etkin kullanımını hedefleyen FATİH Projesinin bileşenlerini ortaöğretim kurumlarında görevli öğretmenlere aktarmak için 4- 6 Eylül 2013 tarihleri arasında üç gün süreyle uzaktan eğitim yaklaşımı ile seminer yapılmıştır. Bu seminerle 254.895 ortaöğretim öğretmenimize Fatih Projesi Eğitimi verilmiştir.

Ayrıca 2012 ve 2013 yıllarında 67 si modül, 230 standart olmak üzere toplam 297 adet mesleki gelişim etkinlik eğitim program hazırlanmış ve 199 eğitim program ise güncellenmiştir.

4) Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi

2013 yılından itibaren KPSS kapsamında öğretmen adaylarının genel kültür, genel yetenek ve eğitim bilimleri testlerine ilave olarak alan bilgisi yönünden de ölçülmelerine imkân veren alan bilgisi testinin de eklenmesi hususunda Devlet Personel Başkanlığı ve Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) ile mutabakat sağlanmıştır. Bu mutabakat çerçevesinde 14.07.2013 tarihinde Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi (KPSSP-121) uygulaması yapılmıştır. Önümüzdeki yıllarda aşamalı olarak diğer alanlarda da yaygınlaştırılması planlanmıştır.

Bilimsel Toplantılar ve Kongreler

Yükseköğretim kurumlarıyla iş birliği içinde öğretmenlerin mesleki gelişimlerini destekleyecek bilimsel toplantılar düzenlenmektedir.

Bu toplantılarda katılmak isteyen öğretmenlere kolaylık sağlanması, bildiri/poster sunacak olanlara da yolluk ve yevmiye ödenmek suretiyle o günlerde görevli izinli sayılmaları konusunda Valiliklere gerekli talimat verilmiştir.

Kimya alanında yeni gelişmelerin ortaya konulması, yeni bilgi ve bulgulardan eğitimin her alanında yararlanılması ve kongreden çıkan sonuçlar ışığında öğretmen adaylarının hizmet öncesi eğitimleri ile öğretmenlerin hizmetiçi eğitimlerine katkı sağlanması amacıyla Bakanlığımız ile Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi ve Türkiye Kimya Derneği iş birliğinde 3. Ulusal Kimya Eğitimi Kongresi, 05-07 Eylül 2013 tarihleri arasında Trabzon'da gerçekleştirilmiştir.

Fizik alanında yeni gelişmelerin ortaya konulması, yeni bilgi ve bulgulardan eğitimin her alanında yararlanılması ve kongreden çıkan sonuçlar ışığında öğretmen adaylarının hizmet öncesi eğitimleri ile öğretmenlerin hizmetiçi eğitimlerine katkı sağlanması amacıyla Bakanlığımız ile Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Fen Eğitimi ve Araştırmaları Derneği iş birliğinde 1. Ulusal Fizik Eğitimi Kongresi, 12-14 Eylül 2013 tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımızın öğretmen istihdamı ve projeksiyonları ile ilgili olarak “Öğretmen İstihdam Projeksiyonları Stratejileri ve Sistemlerinin Geliştirilmesi Projesi” (MEBİKOP) uygulama aşamasına geçmiştir.

Bakanlığımızın 2023 vizyonunun şekillenmesine yönelik olarak 2014 yılında öğretmen arz-talep dengesinin oluşturulması ve eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması amacıyla geniş katılımlı çalıştaylar, uluslararası öğretmen yetiştirme politikalarının belirlenmesi ve öğretmen yetiştiren kurumların yeniden yapılandırılmasına yönelik olarak çalıştay ve öğretmenlik uygulamasının nitelik ve yeterliliklerinin geliştirilmesi ve standartlarının oluşturulmasına yönelik (YÖK, Üniversite, Uygulama Akademisyeni, Uygulama Öğretmeni ve Aday Öğretmen) çalıştay yapılması planlanmaktadır.

5) Öğretmenlik mesleğinde kariyer basamakları

Öğretmenlik mesleği kariyer basamaklarının, 30.6.2004 tarihli ve 5204 sayılı Kanunla 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 43 üncü maddesinde yapılan düzenlemenin, açılan bir davada bazı fıkra ve ibarelerinin Anayasaya aykırı bulunarak Anayasa Mahkemesinin 21/05/2008 tarihli ve 2008-107 sayılı Kararı ile iptal edilmesi üzerine uygulanma imkânı kalmamıştır.

Bu bağlamda Bakanlığımız, gerek Anayasa Mahkemesinin anılan iptal kararında yer alan gerekçeler, gerekse Ulusal Öğretmen Strateji Çalıştayında ortaya konulan görüş, öneri ve değerlendirmeler dikkate alınarak, kariyer basamaklarının ve bu basamaklarda yükselme kriterlerinin düzenlemesine ilişkin çalışmalarını sürdürmektedir.